

focus

newsletter

broj 31

Zima 2019.

Centar za mikrohirurgiju oka

Cara Nikolaja Drugog 25, Beograd, Srbija

tel/fax: +381 (0)11 344 66 26

mob: +381 (0)62 50 66 26

info@laserfocus.eu; www.laserfocus.eu

Centar za očne bolesti Miljković & Jankov

Rozino b.b. 85310 Budva, Crna Gora

tel/fax: +382 (0)33 466 163

mob: +382 (0)69 038 342

info@laserfocus.me; www.laserfocus.me

KOJE OPASNOSTI VREBAJU VAŠE OČI TOKOM ZIME?

Naizgled neprimetne, opasnosti vrebaju na svakom koraku: hladnoća, suv vazduh, jak vetar i ultraljubičasti zraci koji se odbijaju od snega i leda dok ste na zimovanju, nisu nimalo prijatni. Očima je neprestano potrebno podmazivanje, a tokom zime se vlažnost teže održava

ZIMA JE GODIŠNJE DOBA KADA ZA VAŠE OČI NASTAJU MOŽDA I NAJVEĆA ISKUŠENJA

Nastavak na strani 6 »

02 PRIZNANJE

Dr Jankov
predsednik Udruženja
hirurga katarakte i
refraktivnih hirurga Srbije

04 MOJE ISKUSTVO

Predrag Peca Radiković
PROFESSIONALNI
INSTRUKTOR RONJENJA

05 TEMA

LaserFocus
OD NOVEMBRA I
U ŠVAJCARSKOJ

AKTIVNOSTI

20. KONGRES OFTALMOLOGA SRBIJE U NOVOM SADU

U kongresnom centru Master u Novom Sadu, od 26. do 28. septembra 2019. godine održan je jubilarni 20. Kongres Udruženja oftalmologa Srbije, sa međunarodnim učešćem. Na ovom velikom skupu, aktivno učešće uzeli su i lekari LaserFocus-a. Dr Mirko Jankov je bio moderator na sesiji rožnjače zajedno sa dr Vesnom Jovanović, koja je bila predavač po pozivu "Savremene tehnike transplantacije rožnjače". Dr Jankov je održao predavanje na temu: "Keratokonus i marginalna pelucidna degeneracija - isti klinički entitet ili ne?", a dr Nataša Radinković predstavila se temom: "Fitovanje mini-skleralnih kontaktnih sočiva kod pacijenata nakon učvršćavanja rožnjače zbog keratoconusa".

+ EKIPA LASERFOCUS-A
sa gostima iz Sarajeva

37. ESCRS KONGRES U PARIZU

Kongres Evropskog društva za kataraktu i refraktivnu hirurgiju (ESCRS), 37. po redu, održan je od 14. do 18. septembra 2019. godine u Parizu. Ispred klinike LaserFocus, Dr Mirko Jankov se sa prof. Teom Zajlerom i timom iz Švajcarske predstavio sledećim temama:

- Intrastromalna ugradnja sočiva u rožnjaču za rešavanje prezbiopije
- Teorijsko objašnjenje tomografskih parametara kod rožnjača sa keratokonusom
- Simulacija konačnih elemenata tomografskih parametara kod keratektazije
- ICL torik sočiva za korekciju visoke miopije sa umerenim astigmatizmom: rezultati nakon šest meseci.

+ Dr Džeri i dr Suan Tan
iz Singapura

NAJAVE

V MEĐUNARODNI SKUP EUROP "TRANSILVANIA OK" (NOVEMBAR)

Međunarodni skup Evropske akademije za ortokeratologiju i kontrolu kratkovidnosti, peti po redu, održaće se u od 15. do 17. novembra u Transilvaniji, u Rumuniji. Na ovom događaju, značajnom u praćenju novih trendova i istraživanja, koji se održava svake druge godine, među mnogobrojnim delegatima iz celog sveta, učestvovaće i dr Nataša Radinković iz klinike LaserFocus.

-Sve smo više suočeni sa realnošću ubrzanog porasta miopije među mlađom populacijom širom sveta. Kao lekari primarne nege, od nas se traži da našim pacijentima pružimo kliničke, na osnovu dokaza, utemeljene strategije za efikasniju kontrolu miopskog napredovanja - navode organizatori, u pozivu za ovaj događaj.

Na prethodnom skupu u Veneciji, 2017. godine, prisustvovalo je 400 učesnika koji su dali mnoštvo pozitivnih komentara i to kako delegati, tako i proizvođači medicinske opreme.

SKUP U CIRIHU O CROSS LINKING-U (DECEMBAR)

Međunarodni "Cross linking expert meeting", održaće se od 5. do 7. decembra u Cirihu u Švajcarskoj.

Na ovom prestižnom događaju, Dr Mirko Jankov će sa prof. Teom Zajlerom i timom švajcarskih domaćina prezentovati tomografske parametare kod rožnjača sa keratokonusom; baviće se simulacijama konačnih elemenata tomografiskih parametara kod keratektazije.

Ispred LaserFocus-a, biće i dr Nataša Radinković, koja će se baviti mini skleralnim sočivima kod pacijenata nakon intervencije Cross-linking.

JOŠ JEDNO PRIZNANJE LASERFOCUS-U

DR JANKOV predsednik Udruženja hirurga katarakte i refraktivnih hirurga Srbije

Ovo veliko priznanje dr Jankov je dobio na septembarskom kongresu u Novom Sadu, kada su se, po zavšetku ovog skupa, okupili lekari članovi Udruženja hirurga katarakte i refraktivnih hirurga Srbije. Poređenja radi, od ukupno 800 registrovanih srpskih oftalmologa, na skupu je prisustvovalo njih oko 500, a tu se nalazilo skoro 200 refraktivnih hirurga i hirurga za kataraktu. Reč je o stručnjacima koji se bave skidanjem dioptrije, operisu katarakte i sl.

-Glavni ciljevi biće mi osveženje članstva i pravljenje novih sadržaja naših aktivnosti, poput inovativnih tehnologija, edukacija i pisanja radova koji se moraju negovati zbog učenja metodoloških veština: analize, klasifikacija,

cije, upoređivanja... Veza između kliničke prakse i nauke je veoma značajna zato što se onda postaje bolji i u svakodnevnom radu i u nauci. Kao deo novih tehnologija sada postoji i simulator i to je nešto na čemu ću takođe da insistiram. Ove uređaje proizvode velike kompanije koje izrađuju intraokularna sočiva za ugradnju pri operaciji katarakte. Sve to postoji kao kompjuterska simulacija u kojoj se ovakvi operativni zahvati mogu veoma plastično osetiti i prilikom rada se javlja otpor kao na pravom tkivu, što je sasvim dovoljno za neku vežbu, dok se ne nauči rad bez greške, pa se posle prelazi u operacionu salu. Sa ovakvom praksom se počelo pre nekoliko godina, a sada je to pristupačno za širu upotrebu, naročito za studente specijalizante koji se obučavaju, uz superviziju njihovih docenata – istakao je dr Jankov, novi predsednik Udruženja hirurga katarakte i refraktivnih hirurga Srbije.

- GLAVNI
CILJEVI:**
- **inovativne
tehnologije**
  - **edukacija**
  - **pisanje
radova**
  - **korišćenje
Simulatora
hirurških
zahvata...**

+
Dr Mirko R.
Jankov, dr sci

REČ DIREKTORA

EDUKACIJA, NOVE TEHNOLOGIJE, ETIKA ...

Da bi bio uspešan oftalmolog, uz urođeni talenat, neophodno je uložiti puno rada, tj. vežbanja. Poput vrhunskog klasičnog muzičara: što se ranije počne sa vežbom, veće su šanse da se postane virtuozi na instrumentu. Tako bi i oftalmolozi trebali što ranije da počinju sa edukacijom, ne da istroše svoju specijalizaciju, već treba što pre da krenu sa manuelnim, praktičnim radom, upravo kao i sa sviranjem: što si ranije počeo to ćeš kasnije uvek biti kvalitetniji virtuozi kao s druge strane - hirurg. To je nešto što je veoma značajno, uz upotrebu novih tehnologija.

Kao što gitarista ne mora da ima najskupljiju gitaru, tako ni oftalmologu nije dovoljno da ima samo najnovije lasere ako mu ruke drhete ili ako nije dovoljno precizan u tom delu, a to ne zavisi samo od tehnologije već i od načina rada.

Problem je što mladi oftalmolozi nemaju uvek pravu priliku za iskazivanjem onda kada bi trebalo. U Evropi generalno, na specijalizaciji se više posmatra, dok veliki profesori operisu, pa tek onda rade oni mlađi, ako dođu na red, pod uslovom da zasluge i ako im kolege omoguće.

I naredna, nimalo manje bitna stvar je pitanje etike, zato što prilikom operativnog zahvata bilo kakva greška jednostavno ne sme da se dogodi. Zbog toga moramo uložiti više truda i napora kako bi naredne generacije stasale u što iskusnije oftalmologe spremne da praktično primene svoje znanje.

ZADOVOLJNI PACIJENTI

BEZ DIOPTRIJE SVE JE LAKŠE I MANJE KOMPLIKOVANO

+
**PREDRAG PEĆA
RADIKOVIĆ
PROFESSIONALNI
INSTRUKTOR
RONJENJA**

Naočare je nosio od svoje 16-te godine. One su bile deo njegove svakodnevice a u jednom trenutku života postale i komplikacija jer bez njih, kako priznaje, nije mogao normalno da funkcioniše. Zato mu je i ronjenje prvih godina išlo veoma teško. Krajem 80-tih i kasnije su počele da se proizvode maske za ronjenje sa dioptrijskim ulošcima bez kojih nije mogao da roni i koje su bile prilično skupe i uvek je, kako ističe, morao da ima dve takve maske jer bez toga je ronjenje bilo prilično teško zato što ništa nije video kako treba.

- Na lasersku intervenciju dioptrije sam se odlučio na nagovor dragih prijateljica - kume i njene sestre iz Kanade, farmaceute po zanimanju, koje iz detinjstva poznaju dr Mirka Jankova i operisale su se u LaserFocusu. One su mi preporučile tu metodu kao vrlo pouzdanu i referentnu i ja sam se dosta dugo premišljao i konačno sam je uradio prošle godine i od tada na

jedan potpuno drugi način živim. Sve mi je sada manje komplikovano. Ne moram da idem na put sa četiri para naočara za vid i za sunce. Priznajem da mi je život mnogo jednostavniji - kaže Predrag Radiković, koji je fasciniran laserskom operacijom skidanja dioptrije u ukupnom trajanju oko minut, tj. 35 sekundi po oku. Reč je o „PRK metodi“ tzv. refraktivne keratotomije.

-Utisci o klinici LaserFocus su sjajni - ljudi su veoma vodili računa o mojim željama i potrebama i svi funkcionišu kao jedan perfektno uvežban tim. Shvatio sam da je odnos prema pacijentima jedna od glavnih prednosti ove klinike! Pored izuzetnog kvaliteta rada oftalmologa i dr Jankova, takođe se i osoblje na sjajan način odnosi prema pacijentima - dodaje naš sagovornik.

Govoreći o svojoj profesiji, on ističe da je rekreativno ronjenje jedan vid specifične rekreacije za ljude različitog starosnog doba i različitih fizičkih mogućnosti.

-Izazovi su nači ili videti nešto što obični ljudi nemaju prilike da vide niti znaju da tako nešto uopšte postoji. Dubina je svojevrsna vrsta izazova, ali rekreativno ronjenje ne poznaje kompetitivne aktivnosti u smislu da se mi merimo ko će dublje? Mi ronimo do 40-tak metara pod površinom, što je i više nego dovoljno da se dobrom delu toga pristupi na jedan siguran i bezbedan način. Nije problem dubina već promena pritiska i ostale zakonitosti, fizičke i fiziološke - objašnjava gospodin Radiković koji priznaje da je nekada ronio i mnogo dublje ali naglašava da suština ronjenja nije u tome. Ovaj zadovoljni pacijent LaserFocus-a ističe da do sada nije imao problema sa agresivnim morskim vrstama ali priznaje da bi voleo da se približi i da roni pored Tigara ajkula, dok bi najopasnije Bele ajkule posmatrao samo iz specijalnog kaveza za ronjenje.

-Evo, pre par dana smo se vratili iz Indonezije. To su krstarenja po prilično zabačenim i nenaseljenim predelima na mestima gde malo ljudi prolazi i ne baš sjajnim uslovima. Tamo smo se susreli sa jatom od više od 500 ajkula čekićara koje su potpuno bezazleno prolazile kraj nas! Ovaj fascinantan prizor zabeležili smo i podvodnom video kamerom-završava naš sagovornik.

IROC SCIENCE

LaserFocus od novembra i u Švajcarskoj

LASERFOCUS I NJEN DIREKTOR DR MIRKO JANKOV, OD NOVEMBRA 2019. UVODE STALNU SARADNJU SA UGLEDNIM ŠVAJCARSKIM OFTALMOLOŠKIM INSTITUTOM U CIRIHU, NA ČELU SA CUVENIM DR TEOM ZAJLEROM ŠTO JE VELIKO PRIZNANJE ZA KLINIKU I SRPSKU OFTAMOLOGIJU

Kontakt i povremena saradnja već traju godinama, a prapočeci datiraju iz 1999. godine sa Kongresa u Brazilu o tada revolucionarnej novoj metodi Crosslinkinga/ učvršćavanja rožnjače kod keratokonusa, gde su se naši i švajcarski stručnjak upoznali. -Specijalizirao sam u Brazilu 2000. godine, da bih naredne 2001. proveo novih godinu dana kod dr Zajlera dok je bio na univerzitetu u Cirihu. Tamo sam, osim te metode, savladao i korigovanje dioptrije nepravilnih rožnjača, aberacije, tomografski vođeno korigovanje dioptrije i puno toga što sam primenjivao narednih 20 godina radeći svuda po svetu. Tako sam bio konsultant za WaveLight, firmu koja proizvodi lasere. Bilo je 20 nas – u tzv. "Beta grupi", a prof.

VELIKA PREDNOST ZA NAŠE LJUDE U INOSTRANSTVU

Uskoro će naši ljudi u Švajcarskoj moći konačno da se obrate nekom „svom“ doktoru, da vide ime dr Jankov na sajtu i tamo da odlaze na kontrole.

-Jednostavno, oni ne žele tamo da se operišu jer se ne osećaju sigurno po pitanju jezika i više vole da dođu ovde, pa se vrate a tamo nema kod ih prati i kontroliše. U Švajcarskoj, Nemačkoj, Austriji... Srbi su veoma brojna populacija stranaca i nalaze se čak na drugom mestu po brojnosti, odmah iza Nemaca. Kada se tome pridodaju bivši sunarodnici iz ex-Yu (Bosna, Hrvatska, C.Gora...) zaista ih ima puno-ističu u LaserFocusu.

Takođe, s obzirom da dr Mirko Jankov odlično govori i portugalski i španski jezik (a ova populacija je takođe brojna u Švajcarskoj i susednim zemljama), to je prilika za još veću i ozbiljniju saradnju na ovim područjima: Šansa da dobiju vrhunski tretman, sa vrhunskom tehnologijom na maternjem jeziku, što je sjajna privilegija.

Zajler je bio tzv. "Alfa-oftalmolog". Priključili smo informacije iz sveta sa terena o problemima sa kojima se suočavamo i mi i sve druge kolege, da sagledamo koja su moguća rešenja, pa smo o tome raspravljali i razmatrali u našoj "kuhinji". Ja sam konkretno predlagao poboljšanje softvera i hardvera. Tu sam najviše saradivao sa prof. Zajlerom, naučio i navikao se na njegov način rada. Tada sam savladao i to kako se konkretni problemi na terenu mogu pretočiti u neka rešenja, kao i način da se laseri tim povodom usavrše. Paralelno smo pisali radove i održavali kurseve za buduće refraktivne hirurge. Kasnije je prof. Zajler uz puno buke u javnosti, napustio Univerzitet, kao jedini redovni profesor koji je to uradio – kaže dr Jankov.

Od tada njih dvojica neprestano sarađuju i bez obzira na prihvaćen savet mnogo iskusnijeg kolege o tome da se treba fokusirati na područje Srbije, puno puta su razgovarali o trajnjem zajedničkom radu u Švajcarskoj. -Konačno, prošle godine mi je rekao da je došao pravi trenutak u smislu "sad ili nikad". Tako sad pišemo jednu knjigu zajedno, od novembra počinjem i da primam pacijente pa već sada teče period upoznavanja na novom terenu koji će trajati oko tri godine – dodao je dr Jankov. Prema njegovim rečima, čuveni profesor je napunio 70 godina i ima sina u uzletu karijere, koji je tek završio specijalizaciju, takođe fantastičnog i kao osobu i kao mladog naučnika. Međutim, dr Jankov je tu spona i veza koja služi da se to znanje prenese kako valja, pre svega u praktičnom delu.

Nastavak teksta sa
naslovne strane »

KOJE OPASNOSTI VREBAJU VAŠE OČI TOKOM ZIME?

Zaštita očiju tokom zime posebno je važna s obzirom na dobro poznat uticaj na vaše telo – hladne ruke i noge, ispucale usne i koža. To su samo neke pojave, posledice suvog i hladnog vazduha tokom ovog dela godine.

Kada ste zimi na otvorenom, hladan i suv vazduh pogoduje isparavanju suzognog sloja koji čisti i vlaži oči. To uzrokuje iritacije, „štipkanje“ i suzenje očiju. Takođe vam neće biti mnogo ugodnije i u zatvorenim prostorijama zato što je i u njima vazduh često isušen zbog grejanja. Takođe, zimski sportovi poput skijanja ili aktivnosti na otvorenom kao što je čišćenja snega, mogu uzrokovati da čestice poput snega, leda ili nečistoća ulete u vaše oči.

Zaštita očiju tokom zime jednostavan je zadatak, međutim često to zanemarujemo. Čuvajte svoje oči.

DA BI ZAŠTITILI OČI, POTREBNO JE DA SLEDITE OVA ČETIRI KORAKA:

1.DRŽITE NAOČARE ZA SUNCE PRI RUCI

Naočare za sunce nisu rezervisane samo za leto. Čak i tokom oblačnih dana, UV zraci mogu da dopru do vaših očiju. A ako ima i snega, UV zraci se reflektuju od njega do vaših očiju, uzrokujući probleme poput jakog odsjaja. UV zraci mogu potencijalno dovesti do mnogo ozbiljnijih problema poput katarakte ili makularne degeneracije. Pobrinite se da vase naočare za sunce zaustavljaju 99-100 odsto UV-A i UV-B zraka kako biste u potpunosti zaštitali svoj vid.

2.NOSITE SKI- NAOČARE

Ako ste ljubitelj zimskih sportova poput skijanja ili snowboard-a, pobrinite se da nosite zaštitne UV blokirajuće naočare dok učestvujete u ovim aktivnostima, da vas sunce ne bi zaslepelo. Zaštitne naočare vas takođe štite od čestica leda i snega koje vam mogu uleteti u oči.

3.NABAVITE OSVEŽIVAČ I FILTER VAZDUHA

Osveživači su korisni jer održavaju vašu kožu i oči dovoljno vlažnim dok ste u

zatvorenim prostorima. Oni će vam pomoći da ne trljate suve oči, što može oštetiti spoljne slojeve oka. Ako vas zadesi sindrom suvog oka, koristite očne kapi za ovlaživanje poput veštačkih suza.

4.JEDITE ZDRAVO

Niska temperatura je idealna za grickanje svega i svačega, ali konzumiranje bogato nutritivne hrane može biti ključno da biste sačuvali oči [i ostatak tela] zdravim tokom cele godine.

Od pomoći mogu biti i multivitamini, kao i dijeta bogata antioksidansima [uključujući voće i povrće, posebno zeleno povrće poput spanaća i kelja] i beta-karotenom [poput šargarepe].

SA OČIMA TOKOM ZIME, JAVLJAJU SE NAJČEŠĆE OVI PROBLEMI:

Hladno vreme i veter mogu isušiti vaše oči, a u nekim slučajevima vaše oči ne mogu proizvesti količinu suza koja je potrebna kako bi se vlažnost oka zadržala. Takođe, tu je i smanjena vlažnost kod kuće i na poslu kada je grejanje upaljeno, a prozori zatvoreni.

SUVE OČI I KAKO POSTUPITI?

- zaštitite oči zaštitnim naočarima kada ste napolju, posebno pri vetrovitom danu ili kada učestvujete u sportovima poput skijanja ili klizanja.
- treba da bude vlažan vazduh u prostorijama, što je takođe dobro i kada ste prehlađeni jer pomaže vašim sinusima da se ne isuše.
- povećajte unos omega-3 masnih kiselina koje pogoduju proizvodnji suza.
- hidratizirajte se, a po mogućnosti povećajte unos tečnosti [supe su odlična zimska hrana koja će vas ujedno i ugrejati] da biste održali vlažnost očiju
- koristite kapi za oči koje vam je preporučio vaš doktor.
- budite svesni svih lekova koje konzumirate, poput antihistaminika, pilula za spavanje, tableta protiv bolova i ostalih koji bi mogli uticati na stvaranje vlažnosti u oku.

NA PLANINI SU NAOČARE ZA SUNCE OBAVEZNE

Naučnici su ustanovili da ljudi mogu lakše da oštete vid dok skijaju na snežnim padinama, nego dok se izležavaju leti na plaži.

Jedno japsko istraživanje je pokazalo da su ultraljubičasti zraci 2,5 puta opasniji na snegu, nego na plaži.

Količina svetlosti se povećava za četiri odsto na svakih 300 metara nadmorske visine.

Novo lice klinike

EKSPERT ZA SOČIVA KOD ODRASLIH I DECE

**DR NATAŠA
RADINKOVIĆ**

Lekarski tim klinike LaserFocus, od nedavno je bogatiji za novo lice - dr Natašu Radinković, koja će se primarno baviti sočivima i korekcijom refrakcije kod dece. Mirna i tiha, naizgled neprimetna, ali sa bogatim iskustvom, velikim znanjem i sjajnim preporukama, od marta ove godine se aktivno uključila u rad.

Njena saradnja sa klinikom LaserFocus počela je posredstvom prof. Dragana Stamenovića, sa Defektološkog fakulteta, vlasnika fabrike sočiva Optix u Pećincima gde postoji novi aparat za modelovanje posebnih vrsta sočiva specijalnog dizajna za rešavanje problema pacijenata sa iregularnostima rožnjače. Upravo nedavno je i proglašena saradnja LaserFocusa i dr Radinković, sa ciljem pravljenja Centra za kontaktna sočiva.

-Obzirom da dr Jankov ima puno pacijenata sa problemima vezanim za rožnjaču: ektazije i iregularnosti posle povreda i raznih problema poput keratokonusa, ja se bavim tom specijalnom vrstom sočiva koja tim pacijentima omogućava da dobiju odličan vid, što je nekada jedini način. U odnosu na nekadašnja vremena, sočiva su danas mnogo savršenija uz pomoć nove tehnologije dizajna reverzne geometrije, kao i novih materijala veoma propustljivih za kiseonik. Postoje i novi aparati, kao što je topografija, tomografija, OCT koji omogućavaju merenje zone između rožnjače i sočiva, merenje ivice i ispitivanje kako sočivo deluje na rožnjaču. Tako se može premeriti debljina rožnjače pre i posle nekoliko sati nošenja, pa se može utvrditi da li postoji neki otok koji treba pratiti posle transplacacije. Skleralna sočiva su velikog dijemetra koja dodiruju rožnjaču i premoste je. Njihova glavna prednost je što su veoma udobna. Ova vrsta sočiva, veoma je pogodna i za suve oči, zato što se između rožnjače i sočiva

nalaze veliki „rezervoari“ suza, tako da to omogućava da se rožnjača potpuno oporavi, ali je veoma bitno da se izmjeri centralna zona i ivice sočiva ne smeju da dodiruju rožnjaču u limbalnoj zoni gde se nalaze matične ćelije koje omogućavaju obnavljanje epitela. To ne sme da bude pritisnuto, kao što ni centralna zona ne sme biti suviše velika; to se sve meri u mikronima. Kod nepravilne rožnjače - keratokonusa, stanja posle transplacacije, postoji veliki astigmatizam (svetlost se rasipa), pa pacijenti imaju glavobolje, krvnu sliku i ne mogu uopšte funkcionisati. Onda se postavi sočivo koje premosti rožnjaču, napravi idealnu površinu, pa pacijent koji vidi 2/60 (broj prste na samo dva metra), dobije nekada i 100 odstotak vid, što je izuzetan rezultat. Takođe, oni sa tim sočivom mogu da uspore i da odlože transplacaciju, možda da je čak i ne odrade (što je nekada bilo neizbežno). Kod Crosslinking-a, kada se stabilizuje keratokonus rožnjače i kada se posle oporavka od intervencije, kroz tri meseca, stavi sočivo, dobija se pravi rezultat. Novina u Laserfocus-u je da će se dr Nataša Radinković baviti dečjom oftalmologijom, tako da je Klinika od nedavno uvela i pregledе najmladih, gde se kontroliše refrakcija i zdravlje oka dece i na taj način prati pojавu kratkovidosti i faktori rizika za to. - Ako su roditelji kratkovidni, pa šestogodišnje dete ima -0.5 dioptriju, to znači da mu do tinejdžerskog perioda može porasti na -6! Cilj nam je da to sprečimo, uz manje boravka za kompjuterom i mobilnim telefonom, duži boravak u prirodi, bavljenje sportom, kao i da se dioptrija koriguje ili „običnim“ sočivima, „Orto-K“ sočivima, ili drugim vrstama pomagala. Jako je bitno da se to na vreme otkrije i prati da bi se spriječio razvoj visoke kratkovidosti, zato što to nosi sa sobom druge komplikacije kao što su katarakta, glaukom, pojave promena na mrežnjači, ablaciјe... Koliko su ovi novi trendovi igrica na mobilnim telefonima opasni, govori da je u Singapuru i Kini gde je tenologija dostigla vrhunac, 75 odstotak porasla kratkovidost kod dece i tamo je to epidemija! Smatram da će se taj trend preneti i u Evropu. Srećom, situacija kod naše dece još uvek nije eskalirala, ali je nama u LaserFocus-u cilj da se, uključimo u nove studije i praćenje trendova i sprečimo da se to desi kao na dalekom Istoku.

Preko Doma zdravlja do saradnje sa poznatim svetskim oftalmozima

Rođena u Majdanpeku. Diplomirala na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Radila u DZ Čukarica, ABM klinici. U klinici Sveti vid je sarađivala i sa čuvenom dr Šarkom Pitrovom iz Češke, a ostvarila je saradnju sa dr Orlićem-jednim od prvih doktora koji je uveo sočiva na ove prostore. U klinici Oftalmika se bavila glaukom kod prof. Paraskeve Hentove. Od početka 2019. je u LaserFocusu.

Priredio: Đorđe Čolaković

”Sve pohvale za ordinaciju. Sve je lepo, čisto, kvalitetno opremljeno. Divne dame su osoblje. Sve pohvale, oduševljena sam prijemom i ljubaznošću. Predivna atmosfera, toplina... Svima bih preporučila. Bravo! Svaka vam čast, samo tako nastavite u daljem radu.”

**RANKA GLIGORIJEVIĆ
(LASIK) ARANĐELOVAC**

”Ljubazno osoblje, jako sam se prijatno osećala tokom svih pregleda i same intervencije. Toplo preporučujem kliniku svim prijateljima koji imaju sličan problem. Hvala na svemu.”

**NINA MARKOVIĆ
(PRK) BEOGRAD**

”Vrlo pozitivno iskustvo, ljubazna doktorica kao i cela ekipa, profesionalnost na visokom nivou. Puno pohvala i doktoru. Drago mi je što sam se odlučila za operaciju i to na vašoj klinici. Sigurno ću vas preporučiti i prijateljima. Hvala!”

**ANGELA VASILJEV TOT
(PRK) SUBOTICA**

”Od prvog kontakta sam shvatio da je LaserFocus veoma profesionalna klinika. Kompletno osoblje i doktori se trude u svakom momentu da odgovore na sva pitanja, da se pacijent oseća cenjeno i da je u dobrim rukama. Sama operacija me je fascinirala. Nakon samo nekoliko sekundi i bez trunke bola, ja sam progledao, oči su bile kao ponovo rodene. Teško je opisati rečima taj osećaj kada izadete iz operacione sale i vidite kao da imate naočare. Presrećan sam što sam čuo za LaserFocus i što sam se odlučio na ovaj korak! Veliko hvala za sve, uvek ćete imati moju preporuku!”

**SLOBODAN VASIĆ
(LASIK)**

Podelite svoje utiske sa drugima:
focus@laserfocus.eu

Srećna Vam Nova 2020. godina

Kao znak pažnje za novogodišnje praznike
LaserFocus Vam
daruje
poklon vaučer
u vrednosti od

200 €

Vaučer
možete iskoristiti
od novembra
2019.
do kraja februara
2020. godine

CENTAR ZA MIKROHIRURGIJU OKA
Cara Nikolaja II 25, Beograd, Srbija
tel/fax: + 381(0)11 344 66 26
www.laserfocus.eu

CENTAR ZA OĆNE BOLESTI
Rozino b.b. Budva, Crna Gora
tel/fax: +382(0)33 466 163
www.laserfocus.me

POLIKLINIKA „DR SEFIĆ“
Ferhadija 5/1, Sarajevo, BIH
tel: +387(0)33 210 212
www.sefic.ba

IROC-INSTITUT FÜR REFRAKTIVE UND
OPHTHALMO-CHIRURGIE
Stockerstrasse 37, Zürich, Švajcarska
tel: +41(0)43 488 3800
www.iroc.ch